

sk

Európska únia
Regionálna politika

info regio

| Č. 21 | December 2006 |

panorama

**Nová transparentná
európska kohézna politika**

Obsah

Nová transparentná európska kohézná politika

Od „Bruselu“ k projektom: transparentnosť v kohéznej politike

Kto má získavať prostriedky z komunitárnych fondov? Ako je verejnosť informovaná o projektoch financovaných zo štrukturálnych fondov? Aké nástroje navrhla Komisia na to, aby sa viedol dialóg s občanmi Európy a aby boli prizvaní k účasti? Aká je úloha Generálneho riaditeľstva pre regionálnu politiku v tomto dlhodobom procese?

Práca na kvalitnejšej komunikácii: SFIT, INFORM a národné siete

Vytváranie sietí národných a regionálnych komunikačných činiteľov zvyšuje efektivitu komunikácie v súvislosti so štrukturálnymi fondmi, čím sa zvyšuje počet a kvalita navrhovaných projektov a posilňuje sa informovanosť o EÚ a jej kohéznej politike.

Svedectvo: Maďarsko

Svedectvo: Lotyšsko

Činnosť EFRR: Írsko, Rakúsko, Portugalsko, Poľsko

Správa: Prílív v Cornwalle

Región Cornwall a Ostrovy Scilly sú príjemcami prostriedkov z Cieľa 1 v období rokov 2000 – 2006, spĺňajú kritériá pre financovanie z Cieľa konvergenencie na roky 2007 – 2013 a prežívajú reálnu sociálnoekonomickú obnovu.

Činnosť EFRR: Česká republika, Švédsko, Malta, Taliansko

Svedectvo: Španielsko

3

8

11

12

13

14

20

21

Fotografie (strany): Európska komisia (3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10), URBAN II Torino (1), Comissão de Coordenação e Desenvolvimento Regional do Norte (4, 13), Stadt Leipzig (5), Lisa Clement (5), Ministerul economiei și finanțelor (5), URBAN II Vantaa (10), Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (11), Ministerstvo pro místní rozvoj (10), Finanšu ministrija (12), Midlands Innovation & Research Centre (13), Ziel 1 Burgenland (13), Uniwersytet Mikołaja Kopernika (13), Eden Project (14), Bob Berry (15), CUC (16), Sam Morgan Moore (16, 17), Simon Burt (18), Plzeňský vědecko technologický park (19), Vestra Partner (19), The Limestone Heritage (19), Regione Emilia-Romagna (19), Comunidad Autónoma de la Región de Murcia (20).

Obálka: Oslava obnovenia Piazza Livio Bianco podporeného iniciatívou Spoločenstiev URBAN v Turíne, Taliansko.

Ďalší prispievatelia: Pierre Ergo, Jean-Luc Janot, Clare Morgan, Judit Szucs, Aurora Tranescu.

Šéfredaktor: Thierry Daman, Európska komisia, Regionálna politika GR

Tento časopis je vytlačený v angličtine, francúzštine a nemčine na recyklovanom papieri.

Tematická zbierka dokumentov je k dispozícii v 19 jazykoch Európskej únie na: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

Text tejto publikácie nie je právne záväzný.

Od „Bruselu“ k projektom: transparentnosť v kohéznej politike

Ricardo Garcia Ayala ⁽¹⁾

Kto má získavať prostriedky z komunitárnych fondov? Ako je verejnosť informovaná o projektoch financovaných zo štrukturálnych fondov? Aké nástroje navrhla Komisia na zaistenie toho, aby sa viedol dialóg s občanmi Európy a aby boli prizvaní k účasti? Aká je úloha Generálneho riaditeľstva pre regionálnu politiku v tomto dlhodobom procese?

■ Záhradnícky výskum a rozvoj spolufinancovaný ERDF v Barfleur, Dolná Normandia, Francúzsko.

Európska únia sa od svojho vzniku usilovala o ekonomický rast, udržateľný rozvoj a ekonomickú a sociálnu súdržnosť členských štátov. V rámci Únie vznikli spoločné politiky, jednotný európsky trh, boli navrhnuté viaceré regionálne programy rozvoja, uskutočnili sa investície do stavby ciest, nemocníc, škôl a čističiek odpadových vôd, podporovalo sa odborné vzdelávanie, vznik pracovných miest, ako aj výskum a inovácia. Inými slovami, Únia uskutočnila veľké množstvo opatrení a poskytla finančnú pomoc s cieľom dosiahnuť stanovené ciele.

Nemožno však s istotou konštatovať, že európskym inštitúciám i Komisii sa vždy podarilo dosiahnuť u občanov Európy pocit, že tieto iniciatívy a globálny európsky projekt sú ich vlastníctvom. Občania majú právo vedieť, kam sa Európa uberá a majú právo na to, aby ich hlas bol vypočutý. Európske inštitúcie zasa majú povinnosť počúvať a reagovať na názory európskych občanov.

Európska iniciatíva za transparentnosť

V záujme ďalšieho posilnenia konzultačných a participačných aspektov Európskych iniciatív, Komisia sa v „Strategických cieľoch na obdobie 2005 – 2009“ zaviazala zlepšiť príležitosti pre účastníkov na ich aktívnu účasť vo vytváraní politiky. 18. mája 2005 sa preto uskutočnila prvá orientovaná diskusia o „Európskej iniciatíve za transparentnosť“, ktorá vychádzala zo správy predsedu Komisie José Manuela Barrosa a podpredsedov Margot Wallströmovej a Siima Kallasa. Zároveň vznikla medzirezortná skupina vedená Generálnym sekretariátom Komisie a v nadväznosti na aktivity tejto skupiny sa Komisia 9. novembra 2005 rozhodla spustiť Európsku iniciatívu za transparentnosť. Vzhľadom na význam týchto otázok pre regionálnu politiku sa na tomto procese podieľali komisárka Danuta Hübnerová a jej služby už od prvého vzniku medzirezortnej skupiny.

⁽¹⁾ Poradca riaditeľa pre zdroje Generálneho riaditeľstva pre regionálnu politiku Európskej únie.

V súvislosti s Európskou iniciatívou za transparentnosť Komisia identifikovala tri kľúčové prvky, ktoré treba podporovať prostredníctvom otvorenej verejnej konzultácie:

- Potreba lepšej štruktúry celkového rámca a spoločných pravidiel kvôli činnosti zástupcov záujmových skupín (**lobbysti**) a potreba posilniť a rozvinúť politiku Komisie o účasti **organizácií občianskej spoločnosti** a ďalších činiteľov.
- Zavedenie minimálnych štandardov Komisie pre **konzultáciu** s cieľom zaručiť transparentnú interakciu zástupcov ekonomických záujmových skupín a Komisie.
- Úvaha o zverejnení informácií o **príjemcoch prostriedkov z fondov EÚ**, ako aj zavedenie povinnosti členských štátov zverejniť mená príjemcov prostriedkov z fondov, ktoré sú predmetom zdieľaného manažmentu.

Zelená kniha

Uvedené tri prvky boli potvrdené v *Zelenej knihe*, ktorú prijala Komisia 3. mája 2006. Hlavnou témou tohto dokumentu je hľadanie názorov a návrhov na zriadenie agendy európskej komunikačnej politiky. Tento prístup je v súlade s úvahami o „*Pláne D pre demokraciu, dialóg a debatu*“, ktorý Komisia začala realizovať 13. októbra 2005, s cieľom podporiť aktívnu účasť občanov na diskusii o Európe. Plán D je prvým stupňom dlhodobého procesu zameraného na konsolidáciu demokratických základov Európskej únie a ich prenos do hodnôt a očakávaní jej občanov.

Zreštaurovanie románskej fresky v Sousa valley, Portugalsko.

Informácie a správy vždy patrili ku kľúčovým nástrojom Komisie pri implementácii prostriedkov štrukturálnych fondov v členských štátoch. Akcie vychádzajú z princípov partnerstva, subsidiarity a pravidiel zdieľaného manažmentu. To znamená, že riadenie operácií spolufinancovaných zo štrukturálnych fondov je v súlade s inštitucionálnymi, právnymi a finančnými právomocami všetkých partnerov. Zároveň je využitie finančnej pomoci na zodpovednosti členských štátov, bez ohľadu na právomoci, ktoré boli udelené Komisii, najmä čo sa týka celkového rozpočtu Európskych spoločenstiev. Pravidlá obsahujú podrobný popis povinností členských štátov spolu s informačnými a propagačnými opatreniami v rámci štrukturálnych fondov, ktoré sa považujú za základné prvky efektívnej a transparentnej implementácie politik Spoločenstiev.

Zvyšovanie informovanosti v Estónsku

Informovanosť verejnosti o štrukturálnych fondoch bola prioritou estónskej vlády už pred sprístupnením fondov v roku 2004. Už v roku 2002 sa v krajine uskutočnila prvá „road-show“ na podporu príležitostí a v roku 2003 sa zopakovala. Udalosť vzbudila u potenciálnych príjemcov značný záujem, dokonca až istú netrpezlivosť, ešte skôr ako Estónsko vstúpilo do EÚ v roku 2004.

Prácu medziinštitucionálneho informačného tímu (všetky zúčastnené ministerstvá a vykonávajúce subjekty) v súčasnosti koordinuje jediný riadiaci orgán, ktorý zodpovedá za informovanie verejnosti a perspektívnych príjemcov o rôznych možnostiach, ktoré fondy ponúkajú. Tím sa skladá z 18 členov a koordinuje všetky aktivity, ktoré podporujú informovanosť a plánovanie. Vo všetkých 15 krajoch Estónska funguje aj sieť krajských rozvojových centier, ktorá pomáha podporovať fondy a stimulovať rozvoj projektov spolu s miestnymi činiteľmi – neziskovými organizáciami, podnikateľmi a obcami.

V priebehu programového obdobia 2000 – 2006 sa uskutočnilo viacero informačných akcií, od tematických okrúhlych stolov (napr. v oblasti zamestnanosti), až po semináre s viac ako 200 účastníkmi, ktoré sa pokryli všetky operačné programy. Informačné aktivity sa v súčasnosti zameriavajú aj na tlač, televíziu, rozhlas i na internet. Na základe týchto pokračujúcich aktivít vznikli výročné prehľady, ktoré preukázali vysokú úroveň informovanosti o podpore EÚ v Estónsku (84 % obyvateľov). Treba tiež poznamenať, že do začiatku roka 2007 Estónsko čerpalo polovicu celkového objemu pridelených prostriedkov zo štrukturálnych fondov na obdobie 2004 – 2006 a je na najlepšej ceste k ich úplnému využitiu do konca roka 2008.

Kontakt: Ministerstvo financií, Tallinn, Estónsko.

www.struktuurifondid.ee

(²) KOM(2006) 194, konečné znenie.

Otvorenie jaslí v lipskej oblasti URBAN II, Nemecko.

Informácie a publicita: konkrétne opatrenia

V tejto súvislosti Komisia na žiadosť Generálneho riaditeľstva pre regionálnu politiku (DG REGIO) prijala od roku 2000 sériu informačných a propagačných opatrení, ktoré mali realizovať členské štáty. Ide o tieto opatrenia:

- Definovanie **princípov a všeobecných oblastí aplikácie** informačných akcií s cieľom zvýšiť informovanosť verejnosti o aktivitách štrukturálnych fondov a posilniť transparentnosť, čím sa EÚ priblíži k svojim občanom a zároveň sa zvýši ich informovanosť o príspevku Únie k zlepšeniu kvality ich života a zníženiu regionálnych nerovnováh.
- Informačné a propagačné opatrenia zamerané na **cieľové skupiny**, najmä na potenciálnych príjemcov (miestne a regionálne orgány, ekonomickí a sociálni partneri a koneční príjemcovia), ktoré upozornia na príležitosti európskej pomoci, a tiež informácie pre občanov ohľadom úlohy EÚ v programoch pomoci a ich výsledkoch. Takisto treba čo najvhodnejšie informovať médiá (tlač, rozhlas, televízia).

Riadiaci orgán vyberie pre každý operačný program jednu alebo viac osôb, ktoré sú **zodpovedné za informácie a publicitu**. Zároveň orgán informuje Komisiu o obsahu a implementácii informačnej a propagačnej stratégie, ktorá má zaistiť transparentnosť s ohľadom na potenciálnych a konečných príjemcov. Na miestach realizácie investičných projektov s objemom vyšším ako 3 milióny EUR sú vystavené informačné tabule a spomienkové plakety.

Nariadenia napokon obsahovali viacero pravidiel a opatrení, ktoré súvisia s nadväzujúcimi projektmi, ako je výroba brožúr, tlačové informácie, semináre a konferencie o operačných programoch, cieľoch a prioritách intervencií Spoločenstiev zahrnutých do rámca politiky súdržnosti.

Rumunsko: Videoklipy pre predvstupové fondy

Rumunské Ministerstvo pre európsku integráciu v roku 2005 začalo kampaň na zverejnenie desiatich najlepších projektov spolufinancovaných z prostriedkov PHARE. Vyrobili 10 videoklipov (v rumunčine a v angličtine) v jednotlivej dĺžke 3 minúty o projektoch, ako napríklad:

- výstavba IT parku v Hemeius-Bacau,
- obnova historického centra Baia Mare,
- rekonštrukcia športového centra v Resite,
- sociálna integrácia mládeže s postihnutiami v Braile prostredníctvom divadla,
- modernizácia technických škôl v Brašove,
- vytvorenie sociálneho centra pre starších ľudí v Piatra Neamt,
- modernizácia infraštruktúry kúpeľného strediska Amara,
- založenie hrnčiarskej školy na podporu tradičných aktivít v regióne Negresti-Oas,
- rozvoj podnikov služieb údržby vo vysoko rizikových podmienkach v Ramnicu Valcea,
- založenie centra umeleckého reštaurovania v Alba Iulia.

Videoklipy sa odvysielali v štátnej televízii a sú k dispozícii na CD.

Kontakt: aurora.tranescu@mfinante.ro

Niekoľko vagónov nového metra Sunderland, v Anglicku, má farby EÚ.

2007 – 2013: tri nové nástroje

Je teda jasné, že informácie a transparentnosť nie sú novými konceptmi v manažmente štrukturálnych fondov. Nariadenia a opatrenia pre fondy obsahujú prísne pravidlá, ktoré sa už používajú v regionálnej politike. Existujúce opatrenia boli posilnené na ďalšie programové obdobie (2007 – 2013) a zaviedli sa tri nové doplnkové pracovné a informačné nástroje:

- Prvým nástrojom, ktorý je nevyhnutný na efektívne poskytovanie informácií, je **komunikačný plán** pre každý operačný program, ktorý musia pripraviť riadiace orgány. Program potom schváli Komisia. Informačné opatrenia by sa mali zameriavať na potenciálnych a konečných príjemcov, ako aj na širokú verejnosť. Vo všetkých informačných aktivitách by sa mala zdôrazňovať pridaná hodnota pomoci Spoločenstiev. Príprava, implementácia, následné aktivity a hodnotenie komunikačných plánov sú prostriedky, ktorými Komisia chce zaistiť efektívnu transparentnosť a dobrý manažment štrukturálnych a Kohéznych fondov.
- Druhým nástrojom, ktorý chce DG REGIO presadzovať vo väčšej miere, je **networking komunikačných expertov na národnej, regionálnej a komunitárnej úrovni**. Predpokladaná komunitárna sieť by mala umožniť zlepšenie spolupráce a výmenu skúseností medzi orgánmi v členských štátoch a Komisiou.
- Tretí nástroj, ktorý má vzniknúť v rámci Európskej iniciatívy za transparentnosť, sa týka zverejnenia totožnosti **príjemcov prostriedkov zo štrukturálnych a Kohéznych fondov**. Nové implementujúce nariadenie Komisie preto stanovuje povinnosť riadiacich orgánov oznámiť potenciálnym príjemcom, že zároveň s prijatím finančnej

Podporovanie financovania z EÚ v Španielsku.

pomoci musia súhlasiť s tým, že budú uvedení v zozname príjemcov. Zoznamy budú obsahovať názvy projektov a čiastky poskytnutej verejnej finančnej podpory na každú operáciu. Zoznamy sa budú zverejňovať v súlade s článkom 7.2.(d) toho istého nariadenia.

Všetky uvedené ustanovenia sú časťou dlhodobého procesu, ktorý okrem príspevku k efektívnejšiemu využitiu európskych fondov, sa zameriava aj na lepší kontakt občanov s inštitúciami Spoločenstiev. Proces taktiež upevňuje demokratické základy Európskej únie.

Čo pre nás Európa urobila?

Regionálna politika patrí medzi hlavné úspechy Európskej únie. Tieto sa predstavili v novej kampani pod názvom „Hovor nahlas Európa - Speak Up Europe“. Vo februári 2007 začala kampaň realizovať medzinárodná organizácia „Európske hnutie - European Movement“ s podporou Európskej komisie.

Hlavným motívom kampane je animácia, ktorá vychádza zo scény z filmu Montyho Pythona „Život Briana - Life of Brian“. Animácia má názov „Čo pre nás Európa vlastne urobila?“ a na ňu nadväzuje asi 300 lokálnych, národných a/alebo európskych udalostí v rámci EÚ, s podporou 25 lokalizovaných internetových portálov v 20 jazykoch, ktoré obsahujú online diskusné fóra a multimedialný obsah. Cieľom je ponúknuť skúsenosť v diskusii veľkému počtu občanov EÚ.

Pozrite si animáciu na:

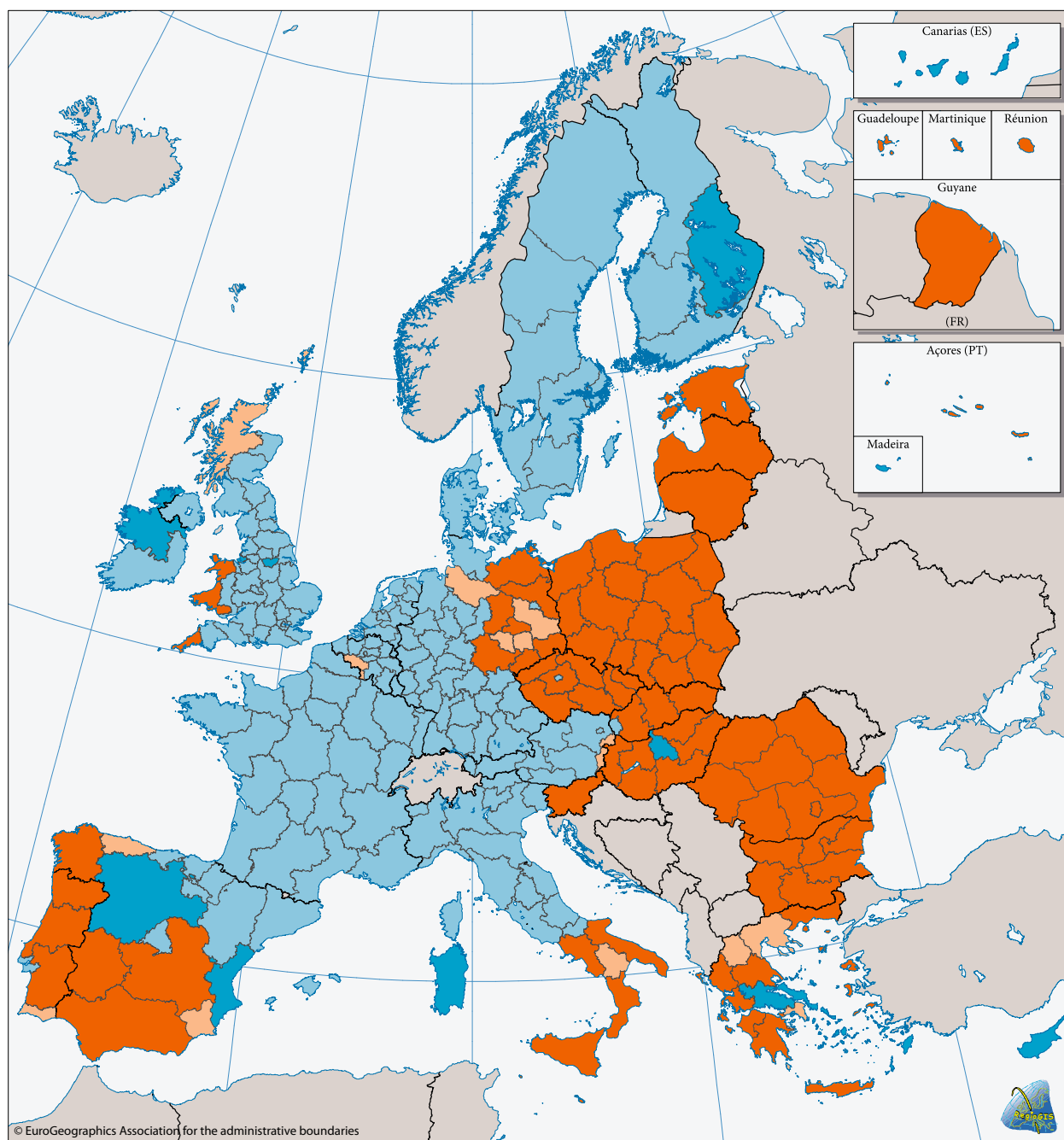
<http://www.whathaseuropedone.eu/index.php>

Stránka Európskeho hnutia:

<http://www.europeanmovement.org/>

Elektrifikácia Clare Island, Co. Mayo, Írsko.

Štrukturálne fondy v období rokov 2007 – 2013: Ciele konvergenzie a regionálnej konkurencieschopnosti

- Regióny konvergenzie
- Regióny vo fáze phasing-out
- Regióny vo fáze phasing-in
- Regionálna konkurencieschopnosť a regióny zamestnanosti

Štav k októbru 2006.
Regionálne hranice v Bulharsku a Rumunsku sú naznačené len orientačne.

0 1 000 km

Spolupráca pre lepšiu komunikáciu: SFIT, INFORM a národné siete

Barbara Piotrowska ⁽¹⁾

Národní a regionálni experti na komunikáciu spoločne zlepšujú efektivitu komunikácie o štrukturálnych fondoch, zvyšujú počet a kvalitu návrhov projektov a zlepšujú informovanosť o Európskej únii a jej kohéznej politike.

Centrum NOA v Antverpách, Belgicko, poskytuje služby pre 15 malých podnikov a miestnu kaviareň pre okolie.

Na novú kohéznú politiku na obdobie rokov 2007 – 2013 bola vyčlenená viac ako tretina celkového rozpočtu EÚ, čo predstavuje čiastku 347 miliárd EUR. Pri takom veľkom rozpočte Európska únia nemôže ponechať informovanosť na náhodu. Skúsenosti ukazujú, že občania sú často nedostatočne informovaní o úlohe Spoločenstva v programoch, ktoré financujú posilnenie ekonomickej konkurencieschopnosti, vytvorenie pracovných miest a posilnenie vnútornej súdržnosti v regiónoch.

Po dohode s členskými štátmi bolo stanovených viacero záväzkov v informačnej a propagačnej oblasti na programové obdobie 2007 – 2013, čo nadväzuje na predchádzajúce ob-

dobie. Ich hlavnou úlohou je zaistiť transparentnosť mechanizmov financovania a informovanosť občanov o cieľoch fondov a dosahu investícií. ⁽²⁾ Riadiace orgány zodpovedajú za poskytovanie informácií potenciálnym príjemcom a občanom. Táto úloha sa musí starostlivo napláňovať a mala by sa realizovať počas celej doby životnosti všetkých programov, ktoré dostávajú prostriedky z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (European Regional Development Fund - EFRR), Európskeho sociálneho fondu (European Social Fund - ESF) a z Kohézneho fondu (Cohesion Fund). Na účely efektívnej implementácie nových pravidiel Európska komisia plánuje zapojiť všetky strany, vrátane príjemcov prostriedkov, do implementácie operačných programov.

⁽¹⁾ Európska komisia, GR Regionálna politika, Oddelenie pre informácie a komunikáciu. E-mail: barbara.piotrowska@ec.europa.eu

⁽²⁾ Článok 69 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006 o všeobecných ustanoveniach o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde; články 2 – 10 nariadenia Rady (ES) z 8. decembra 2006 ustanovujúce pravidlá pre implementáciu nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006.

Vzdelávanie v oblasti digitálnych technológií: výučba TV produkcie v Västernorrland, Švédsko.

Nové pravidlá na obdobie 2007 – 2013 určujú prípravu komunikačného plánu, ktorý podrobne identifikuje konkrétne informačné a propagačné opatrenia potrebné na riešenie všetkých potenciálnych problémov. Plán by taktiež mal identifikovať úlohy a zodpovednosti každej jednotlivéj zúčastnenej strany. Vo všetkých riadiacich orgánoch bude vymenovaná osoba, ktorá bude zodpovedať za realizáciu informačných opatrení, s cieľom zlepšiť výmenu informácií o informačných a propagačných opatreniach medzi členskými štátmi a Komisiou. Komisia preto vytvorila program INFORM, ktorý spája zodpovedných činiteľov za komunikáciu v riadiacich orgánoch.

Od siete SFIT k sieti INFORM

INFORM bude stavať na pozitívnych skúsenostiach neformálnej siete „Informačný tím štrukturálnych fondov - Structural Funds Information Team (SFIT)“. SFIT bol vytvorený na žiadosť referentov pre komunikáciu v roku 2002. Ku koncu roku 2006 tím pozostával z takmer 100 členov zo všetkých 25 členských štátov, ktorí sa osemkrát stretli. Medzi významnejšie úspechy siete SFIT patria:

- Vydanie Práctickej príručky pre komunikáciu o štrukturálnych fondoch na obdobie 2000 – 2006. ⁽³⁾ Príručka

vznikla v spolupráci Informačnej a komunikačnej skupiny DG REGIO a sieťou. Veľká časť príručky sa bude využívať aj v novom období;

- Vytvorenie databázy takmer 200 informačných postupov, ktoré sú k dispozícii na internetovej stránke Info regio. ⁽⁴⁾

Okrem konkrétnych úspechov treba spomenúť aj rovnako dôležité nepriame prínosy, ako napríklad osobné kontakty medzi účastníkmi z rôznych členských štátov, vďaka ktorým sa zorganizovali ďalšie stretnutia a neformálne, no veľmi cenné výmeny informácií. Stretnutie sa konajú dvakrát do roka v priateľskej atmosfére s nápaditými prezentáciami o rôznych informačných iniciatívach, ako napríklad rodinný seriál o štrukturálnych fondoch v Poľsku, súťaž škôl o štrukturálnych fondoch v Murcia (pozri časť „Svedectvo“) a maďarská internetová stránka so zoznamom všetkých príjemcov prostriedkov z EÚ. Vyššie uvedené sú len niektoré úspešné príklady. ⁽⁵⁾ Na každom stretnutí spolu komunikovali aj pracovné skupiny, ktorých účastníci vychádzali z vlastných skúseností a odborností a dokázali ďalej rozvíjať špecifické témy alebo hľadať riešenia spoločných problémov.

⁽⁴⁾ http://ec.europa.eu/regional_policy/country/commu/outils_en.htm

⁽⁵⁾ Dokumentácia k stretnutiam je k dispozícii na tejto adrese:

http://ec.europa.eu/regional_policy/country/commu/events_en.htm

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/regional_policy/country/commu/guide_en.htm

Rodičia a deti v novom rodinnom centre pre imigrantov vo Vantaa, Fínsko.

Nová sieť Spoločenstiev INFORM, ktorá nahrádza SFIT, sa zameriava na spoluprácu referentov pre komunikáciu zo všetkých operačných programov v rámci EFRR a Kohézneho fondu. Medzi hlavné ciele patrí zdieľanie skúseností a identifikácia spôsobov zlepšenia kvality komunikačných aktivít, zvyšovanie informovanosti o prínosoch intervencií Spoločenstiev u potenciálnych príjemcov a širokej verejnosti, ako aj zlepšenie viditeľnosti projektov financovaných z EÚ. Na obdobie 2007 – 2013 sú navrhnuté tieto prioritné témy:

- **Transparentnosť.** Integrácia internetových stránok, ktoré obsahujú informácie o štrukturálnych fondoch a zoznamy príjemcov.
- **Spolupráca** medzi sieťami na regionálnej/národnej/komunitárnej úrovni a prípadne i medzi zástupcami Komisie.
- **Úspešné projekty**, ktoré sú príkladmi úspechov Politiky súdržnosti.
- **Spoločné aktivity v súvislosti s médiami.**

Generálne riaditeľstvo pre regionálnu politiku uvítal túto príležitosť a podporil založenie siete. V ďalšom období bude podporovať činnosť siete a výmenu informácií tak, že bude dokumentovať celý proces. Sieť bude tiež spolupracovať s podobnou sieťou pre Európsky sociálny fond, ktorá sa nazýva INIO. Generálne riaditeľstvo pre regionálnu politiku takisto vybuduje internetovú platformu, ktorá bude obsahovať správy a dokumenty.

Zástupcovia siete, informačný referent, ktorý bude vymenovaný na centrálnej úrovni a dvaja-traja informační referenti na úrovni operačných programov za každý členský štát sa budú stretávať v Bruseli. Ich úlohou bude vypracovávať správu o výsledkoch stretnutí so svojimi kolegami v príslušných členských štátoch a regiónoch.

V rámci siete môžu vzniknúť pracovné skupiny pre určité úlohy, ktoré pripravujú tematické manuály, návody alebo správy o možných témach, ako sú príprava a implementácia komunikačných plánov; transparentnosť; prezentácia informácií o príjemcoch finančných prostriedkov; výber a prezentácia úspešných projektov; informačné kampane zamerané na špecifické skupiny; informácie na internete; práca s médiami a hodnotenie komunikačných aktivít.

Národné siete

V ideálnom prípade vzniknú národné siete podobné tým, ktoré už existujú v niektorých členských štátoch. Takáto sieť teraz vzniká vo Veľkej Británii v spolupráci so zástupcami Komisie.

26. – 27. novembra 2007 sa v Bruseli uskutočnila konferencia pod názvom „**Rozprávanie príbehu – Politika súdržnosti pre rast a zamestnanosť**“, na tému informácií a propagácie štrukturálnych fondov. Jej cieľom je dosiahnuť účasť referentov pre komunikáciu zo všetkých operačných programov. Možno očakávať 400 až 500 účastníkov. Udalosť posluží ako otvorený trh na prezentáciu rôznych komunikačných prístupov a poskytne množstvo príležitostí na networking.

Znaková reklama výstavby novej stanice metra v Prahe, Česká republika.

Maďarsko

„Maďarsko on-line“: inovácia pre aktívnu účasť občanov

Gabriella Lantos, Maďarská národná rozvojová agentúra

Maďarské úrady úspešne využívajú nový nástroj – „digitálny dialóg“, ktorý umožňuje aktívnu účasť verejnosti v diskusii o tom ako najlepšie využiť fondy EÚ. Internet sa tiež využíva na pomoc potenciálnym žiadateľom o príspevok z fondov EÚ. Tak sa zaisťuje najvyšší možný stupeň transparentnosti.

Občania niekedy majú dojem, že najdôležitejšie rozhodnutia v ich živote sa uskutočňujú bez nich. Existuje aj rozšírený názor, že inštitucionálny kontext EÚ je zložitý a nedá sa v ňom jednoducho orientovať. Ide o oprávnené obavy, ktoré nie sú celkom bez opodstatnenia. Úrady v Maďarsku však uskutočnili kroky k riešeniu týchto problémov. Vynaložili obrovské úsilie najmä s cieľom uspokojiť dopyt verejnosti po informáciách a vybudovať sociálny konsenzus v otázke budúceho smerovania maďarskej rozvojovej politiky.

Maďarská vláda a národná rozvojová agentúra, ktorá zodpovedá za manažment prostriedkov z fondov EÚ, chápu význam účasti čo najväčšieho počtu ľudí v budovaní základov budúceho vývoja krajiny. Vychádzajú pritom z presvedčenia, že obyčajní ľudia vedia najlepšie, čo a ako sa má urobiť. Národná rozvojová agentúra preto vypracovala elektronický formulár, ktorý v marci 2006 rozoslala viac ako 5 000 rôznym organizáciám, s cieľom získať názory na rozvojové návrhy agentúry. Na prieskume sa zúčastnili profesionálne organizácie, lobbystické skupiny, neziskové organizácie, ako aj obchodné a vedecké kruhy. Proces bol otvorený aj širokej verejnosti. Užívateľ si po zaregistrovaní na domovskej stránke agentúry mohol stiahnuť dotazník. Po vyhodnotení výsledkov prvého kola konzultačného procesu agentúra koncom júla 2006 požiadala asi 4 000 partnerských organizácií, aby vyjadrili názory na predstavené myšlienky. Zároveň sa uskutočňoval pokračujúci proces konzultácií s hlavnými profesionálnymi a občianskymi organizáciami.

Maďarsko stojí nielen v čele úsilia o podporu sociálneho dialógu, ale aj v digitalizácii informácií o verejných súťažiach. Pri premene projektu z konceptu na realitu žiadatelia musia porozumieť ako funguje proces verejných súťaží v EÚ. Na stránke národnej rozvojovej agentúry teraz funguje podrobný, uživa-

teľsky orientovaný vyhľadávací nástroj EÚ, ktorý hocikomu umožňuje vyhľadať si príslušnú verejnú súťaž. Stránka poskytuje aktuálne informácie o stave prihlášky tým, ktorí ju už odoslali. Správy o postupe teraz možno odosielať aj elektronicky. Na stránke sa nachádza aj kompletný zoznam projektov, ktoré financuje Európska únia a zoznam príjemcov v Maďarsku. Oba zoznamy sa aktualizujú každých štrnásť dní. Potenciálni záujemcovia tak dostávajú jasný obraz o rozsahu podpory, ktorý môžu získať na konkrétne typy projektov. Bola navrhnutá aj prezentácia najlepších postupov s cieľom stimulovať nápady a zlepšiť pochopenie verejnosti. Agentúra je podriadená maďarskej vláde a v súčasnosti pracuje na ďalšom rozvoji informačných technológií. Čoskoro napríklad bude možné elektronické odoslanie prihlášok na podporu z EÚ. Zamestnanci Agentúry takisto pracujú na vývoji online systému spracovania sťažností.

Maďarská administratíva sa do budúcnosti zaviazala zaistiť maximálnu účasť verejnosti na rozhodnutiach, ktoré sa týkajú rozvoja krajiny a úplnú transparentnosť vo vzťahu k manažmentu a využitiu fondov EÚ.

Kontakt:

szucs.judit@meh.hu
www.nfh.hu

Maďarský NDA komunikačný tím funguje.

Lotyšsko

„Financie z EÚ na rozhlas a televíziu“

Sanda Rieksta, Vedúca oddelenia informácie a propagácie, Riadiaci orgán pre štrukturálne fondy EÚ, Ministerstvo financií, Lotyšská republika

Rok 2004 bol pre lotyšské úrady náročný, keďže získali prvú tranžu povstupovej finančnej pomoci z EÚ. Lotyšsko dostane 625 miliónov EUR zo štrukturálnych fondov a 710 miliónov EUR z Kohézneho fondu na obdobie 2004 – 2006. Prostriedky boli rozdelené medzi množstvo projektov zameraných na zlepšenie cestnej infraštruktúry, rozvoj cestovného ruchu, dodávku čistej pitnej vody, modernizáciu univerzít a výskumných inštitúcií, vytváranie nových pracovných miest a zvyšovanie kvality vzdelávacích programov, ako aj na podporu podnikania, poľnohospodárstva, rybolovu atď. Prieskum verejnej mienky v decembri 2004 ukázal, že televízia a rozhlas boli hlavným zdrojom informácií o finančných prostriedkoch z EÚ pre 69 % a 41 % populácie. Obe médiá boli tiež najrozšírenejším

zdrojom informácií o financovaní z EÚ v roku 2005 a 2006, čo podporilo rozhodnutie riadiaceho orgánu, aby sa televízia a rozhlas využívali na rozširovanie informácie o fondoch EÚ.

Vo februári a marci 2005 sa začali vysielat pravidelné rozhlasové a televízne programy. V záujme zaistenia najlepšej možnej kvality programov riadiaci orgán zorganizoval otvorenú súťaž na výber produkčného tímu. Tak vznikol 20-minútový rozhlasový program, *Kľúče k európskym fondom* (*Eiropas fondu atslēgas*), ktorý sa vysiela každú stredu v štátnom rozhlase. Program informuje poslucháčov o fondoch EÚ, poskytuje príklady projektov financovaných EÚ, prináša reportáže z miest realizácie, rozhovory s ľuďmi a predstaviteľmi miestnych spoločenstiev, ktoré sú príjemcami projektov. Každý druhý pondelok sa vysiela aj 26-minútový televízny program pod názvom *Eurobus* (*Eiropas autobuss*), ktorý informuje o projektoch financovaných z EÚ a vysvetľuje ako sa ľudia môžu uchádzať o finančné prostriedky EÚ. *Eurobus* je vlastne minibus, ktorý cestuje po Lotyšsku a umožňuje stretnutia s ľuďmi, ktorí sa zúčastňujú na projektoch financovaných z EÚ. V roku 2005 *Eurobus* začal so šiestimi krokmi na vytvorenie projektu financovaného z EÚ a neskôr predstavil všetkých osem implementačných agentúr v Lotyšsku. Tak, ako *Kľúče k európskym fondom*, aj *Eurobus* navštevuje jednotlivé miesta a informuje o skúsenostiach ľudí, ktorí sa uchádzajú o prostriedky z EÚ.

Oba programy majú vynikajúcu sledovanosť. Keď rozhlasový program začínal v roku 2005, počúvalo ho 10 % všetkých rozhlasových poslucháčov, čiže 45 000 ľudí. Do konca roku 2006 podiel dosiahol 7,3 %, čiže 35 400 rozhlasových poslucháčov. Televízny program v roku 2005 sledovalo 25 % televíznych divákov a v roku 2006 stúpol na 33 %, čiže 230 000 divákov. Do konca roku 2006 sa vysielalo celkom 99 rozhlasových a 41 televíznych programov v štátnej televízii a rozhlase. Pripojiť sa ku vzrušujúcej jazde *Eurobusu* alebo otočiť *kľúčmi k európskym fondom* môže ktokoľvek na stránke o financovaní EÚ: www.esfondi.lv. Stačí kliknúť na televíznu alebo rozhlasovú reklamu na pravej strane stránky <http://www.esfondi.lv/page.php?id=698>.

Filmovanie dokumentu o lotyšskej farme.

Kontakt: www.esfondi.lv

ÍRSKO

Univerzitné inkubačné centrum

Celkové náklady: EUR 2 673 685

Príspevok EÚ: EUR 1 905 000

„Centrum pre inováciu a výskum (MIRC), ktoré je súčasťou Inštitútu pre technológiu v Athlone, je miestom, ktoré spája inováciu, výskum a podnikanie v írskom vnútrozemí. MIRC poskytuje inkubačné zariadenia pre inovatívne znalostné podniky, program podnikania pre podnikateľov a začínajúce podniky a takisto má k dispozícii zdroje a skúsenosti Inštitútu na podporu klientskych spoločností. MIRC organizuje jednoročný program podnikania vo vnútrozemí a na západe, ktorý poskytuje podnikateľom obchodné zručnosti, siete, zariadenia a podporuje ich pri rozbehu podnikania. Poslaním MIRC je stimulovať ekonomický rast v regióne urýchlením rozvoja znalostných začínajúcich podnikov, ktorým poskytuje inkubačnú dobu a podporu v podnikaní. MIRC/MWEP pomohlo vytvoriť a podporovalo 24 začínajúcich podnikov od roku 2003.“

Michael Lonergan, Manažér, Centrum pre inováciu a výskum vo vnútrozemí
mlonergan@ait.ie

PORTUGALSKO

Románska kultúrna cesta v údolí Sousa

Celkové náklady: EUR 3 535 179

Príspevok EÚ: EUR 2 651 384

„Nedaleko od Porta v severnom Portugalsku sa nachádza údolie Sousa známe svojou románskou architektúrou, ktorá pochádza z čias vzniku portugalského národa v 17. storočí. Architektonické dedičstvo pozostáva hlavne z cirkevných budov, ale aj veží a mostov. Je významným aspektom lokálnej kultúry a mohlo by výrazne prispieť k rozvoju cestovného ruchu v regióne. Združenie obcí v údolí Sousa a región Norte využili túto príležitosť v roku 2003 a uskutočnili integrovaný projekt s cieľom reštaurovať budovy v románskom štýle, zdôrazniť ich význam pre kultúru a tak podporiť architektonické dedičstvo regiónu ako dôležitú turistickú atrakciu. Po ukončení väčšej časti renovačných prác sa v roku 2006 začala propagácia a marketing. Cieľom propagačnej aktivity je vytvoriť „Románsku kultúrnu cestu“ ako jednu zo základných turistických atrakcií v Portugalsku.“

Jorge Sobrado, Hlavný referent pre komunikáciu, Ciel 1, Severné Portugalsko
jorge.sobrado@ccdr-n.pt

RAKÚSKO

Tematický park pre kávu a kompetenčné centrum

Celkové náklady: EUR 1 513 000

Príspevok EÚ: EUR 302 600

„V Neusiedl am See v Burgenlandsku pôsobí Schärf World, kompetenčné centrum a jedinečný tematický park. V Schärf World vytvorili špeciálne zmesi kávy určené pre rakúsky trh a distribúciu do siete 90 obchodov s kávou v Rakúsku, Nemecku, Maďarsku, na Slovensku a v USA. Partneri, klienti a zamestnanci spoločnosti Schärf sú zasvätení do tajov správneho varenia a marketingu kávy. Od otvorenia v roku 2005 sa v Neusiedl am See zaškolilo viac ako 700 pracovníkov z 200 rôznych podnikov. Po dokončení výstavby parku v spolupráci s fondmi Cieľa 1 a regionálnym rizikovým kapitálom sa spoločnosť presťahovala z Wiener Neustadt do Neusiedl am See. Koncom roku 2006 pracovalo v tematickom parku a kompetenčnom centre 80 zamestnancov, z ktorých mnohí žijú v Burgenlande.“

Sonja Seiser, Referent pre informácie, Ciel 1 Burgenland
Sonja.seiser@rmb.co.at

POLSKO

Podpora Univerzity Mikuláša Koperníka

Celkové náklady: EUR 3 900 000

Príspevok EÚ: EUR 2 925 000

„Fakulta matematiky a informatiky Univerzity Mikuláša Koperníka v Toruńi sa považuje za jedno z hlavných matematických vedeckých centier v Poľsku, ktoré je regionálnou špičkou vo výučbe informatiky, matematiky a štatistiky na všetkých úrovniach. Európska únia podporila nedávne rozšírenie centra, ktoré nadväzuje na pôvodnú architektúru z konca tridsiatych rokov. Nové krídlo budovy pozostáva z prednáškovkej sály s kapacitou 350 ľudí, konferenčnej miestnosti, 10 počítačových laboratórií, 40 miestností pre akademický zbor a niekoľkých ďalších zariadení. V novom krídle sa nachádza aj oddelenie fakulty pod názvom „Regionálne vzdelávacie centrum ICT“, ktoré je teraz dostupné občanom regiónu. Ide o školiace a certifikačné centrum v mnohých rôznych oblastiach, od základných aktivít až po pokročilé technológie ICT.“

Adam Jakubowski, Koordinátor projektu, Univerzita Mikuláša Koperníka
adjakubo@mat.uni.torun.pl

Anglický polostrov medzi Cieľmi 1 a konvergenciou

Príliv v Cornwalle

Región Cornwall a Ostrovy Scilly sú príjemcami prostriedkov z Cieľa 1 v období rokov 2000 – 2006 a spĺňajú kritériá financovania z Cieľa konvergenzie na roky 2007 – 2013 a prežívajú reálnu sociálnoekonomickú obnovu. Z úpadkového vidieckeho regiónu, ktorý závisel hlavne na svojich základných surovinách a cestovnom ruchu, anglický región „Finistere“ prechádza na znalostnú ekonomiku a spoznáva hodnotu otvorenosti, rôznorodosti, inovácie a kvality.

Panoramatický pohľad projektu Eden blízko St Austell.

„Na jednu stranu je toto miesto dokonalým symbolom cesty vývoja našej miestnej ekonomiky,“ hovorí David Brewer, predseda Obchodnej komory Cornwallu a ukazuje na fotografiu z banskej chodby. „Tu sa predtým skúšali výbušniny; dnes sa chodba využíva na testovanie nového robota, ktorého vyvinula univerzita.“

Robot, alebo skôr diaľkovo ovládané pásové vozidlo, je symbolom súčasnej doby - využije sa skôr na sledovanie alebo protiteroristické aktivity vo vysoko rizikových oblastiach, než na obnovenie miestneho banského priemyslu. Robota vyvinula spoločnosť Jobling Purser LLP, ktorá vznikla na univerzite a teraz sídli v univerzitnom stredisku v Tremough. Centrum je kľúčovým faktorom procesu hospodárskej reštrukturalizácie, ktorý v súčasnosti prebieha v jednom z najodľahlejších vidieckych regiónov v Spojenom kráľovstve.

„Prichádzali sme o vlastnú budúcnosť,“ hovorí Nigel Hewitt, koordinátor „Kombinovaných univerzít v Cornwalle - Combined Universities in Cornwall (CUC)“. „Cornwall prežíval odliv mozgov v dôsledku hospodárskej recesie v 80. rokoch. Mali sme len niekoľko centier dokonalosti v tradičných odboroch, ako je rybolov, poľnohospodárstvo a baníctvo. Každý rok odišlo zhruba tisíc mladých ľudí, ktorí sa usilovali dosiahnuť vyššie vzdelanie ... a už sa nevrátilo.“

Iniciatíva CUC vznikla s cieľom riešiť úbytok miestnych talentov. „Kombinované univerzity sú predovšetkým ekonomickým projektom, ktorý má pomôcť regiónu využiť príležitosti znalostnej ekonomiky,“ vysvetľuje profesor Keith Atkinson, dekan University v Exeteri v Cornwalle, ktorá je partnerom CUC, spolu s Univerzitou v Plymouthu, University College Falmouth, Open University v South-West a ôsmimi vyššími školami. „Išlo o kombináciu všetkých

institúcií vyššieho vzdelávania v regióne do štruktúrovanej platformy. Univerzity v Exeteri a Plymouthu hneď vyjadrili záujem podporiť a prispieť k rozvoju nového nástroja pre znalosti a rozvoj.“

Projekt CUC je jedinečný v Spojenom kráľovstve i v Európe a využíva progresívny prístup. V rámci fázy 1 bolo postavené pôsobivé univerzitné centrum v Tremough, ďalej sa uskutočnila výstavba a modernizácia budov v ďalších inštitúciách vyššieho vzdelávania v Cornwalle. Cieľom bolo dosiahnuť ubytovaciu kapacitu pre viac ako 2 000 študentov. Fáza 2 sa začala realizovať v marci 2005 a jej súčasťou je takisto výstavba nových a rekonštrukcia existujúcich budov, čím sa počet miest do roku 2007 zvýši o 2 400. Celkové náklady dosiahli objem 220 miliónov EUR, z čoho 95,4 milióna poskytol Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR) a 16,7 milióna Európsky sociálny fond (ESF). V rámci nového Cieľa konvergencie sa v súčasnosti plánuje tretia fáza projektu. Cornwall a ostrovy Scilly spĺňajú kritériá cieľa na obdobie 2007 – 2013. Podľa profesora Atkinsona by nová fáza mala počítať s výstavbou výskumného centra obnoviteľnej energie.

Okrem rozvoja infraštruktúry a akademickej ponuky (momentálne je k dispozícii viac ako 400 univerzitných kurzov) podstatu nového univerzitného centra v Cornwalle tvorí aj duch inovácie a odhodlanie premietnuť inováciu do komerčnej sféry a vzniku pracovných miest. CUC hostuje medzinárodné výskumné tímy, ktoré už vyvinuli niekoľko špičkových technológií, ako je diaľkovo ovládané vozidlo. Medzi ďalšími príkladmi možno spomenúť dômyselné zariadenie na analýzu častíc z pôdy, ktoré sa používa v kriminológii v celom Spojenom kráľovstve; biopalivo vyrábané z recyklovaného jedlého oleja, ktoré sa práve testuje vo vznetovom motore rybárskej lode a pripravovaná vodná elektráreň na podzemnú vodu („vlnové centrum“), ktorá využíva vlny na výrobu energie. Na univerzite vznikajú aj nové firmy a akademická pôda priťahuje ďalšie spoločnosti v blízkosti univerzity, najmä v oblastiach kde má univerzita veľké skúsenosti: biológia a environmentálne vedné odbory, strojárstvo, dizajn, komunikácie atď.

Otváranie potenciálu

Spoločnosť Research Instruments Ltd. bola založená v Londýne v šesťdesiatych rokoch a v polovici sedemdesiatych rokov sa presťahovala do Cornwallu, no neskôr jej už prestali stačiť dovtedajšie priestory. Od Juhozápadnej regionálnej rozvojovej agentúry (SWRDA) získala finančnú pomoc 750 000 EUR a v roku 2003 sa presťahovala do novej ultramodерnej budovy vo Falmouthu, ktorá zodpovedala charakteru jej činnosti. Spoločnosť sa špecializuje na biomedicínske vybavenie a nedávno vyvinula zariadenie, ktoré umožňuje úplné pozorovanie procesu vnútromaternicového oplodnenia. „Ide o prvé zariadenie svojho druhu na svete,“ hovorí riaditeľ Bill Brown, „ktoré sa objavilo práve včas,

pretože pomáha laboratóriám v naplňaní požiadaviek európskej smernice č. 2004/23/ES o štandardoch kvality pre tkanivá a bunky ľudského pôvodu. Smernica sa začala transponovať do právnych poriadkov členských štátov.“

Will Thalliens pochádza z Kolumbie a vyštudoval mikroelektroniku. „Páči sa mi, že pracujem na riešení problémov v špičkovom odvetví.“ Will je jedným z autorov nového monitorovacieho zariadenia a pracuje v spoločnosti Research Instruments v programe „Otváranie potenciálu v Cornwalle“. Ide o ďalší nový koncept v Spojenom kráľovstve, ktorý iniciovali CUC a ktorý získal podporu viac ako 6 miliónov EUR z ESF. Aj tu sa kladie dôraz na udržanie a pritiahnutie mladých absolventov do Cornwallu, kde im ponúkajú prácu v miestnych firmách. „Absolventi majú možnosť získať jednorozhodnú profesionálnu skúsenosť v oblasti ich štúdia,“ vysvetľuje Allyson Glover, ktorá koordinuje program. „Hostujúca spoločnosť zasa má prospech zo zručností absolventov, ako aj z dotácie Cieľa 1 v hodnote 8 000 eur, ktorá umožňuje zaplatiť absolventom primeranú odmenu vo výške aspoň 24 000 eur ročne, čo je v tomto odbore veľmi dobrá čiastka. Na univerzite poskytujeme pomoc počas celého procesu umiestňovania absolventov.“

Textilný dizajn je špecialitou CUC.

Architektúra univerzitného strediska v Tremough kombinuje moderné a tradičné materiály.

Od roku 2004 sa na programe zúčastnilo 180 absolventov, ktorí pracovali v malých a stredných podnikoch. Asi 50 % účastníkov pochádza z Cornwallu, 60 % študovalo v Cornwalle a čo je najdôležitejšie, 72 % sa zamestnalo v hosťovskej firme na plný úväzok. „Vidíme, že školenie prinieslo regiónu veľký pokrok. Povedala by som, že medzi absolventmi dokážeme vycítiť obnovený záujem o prácu v priemyselných odvetviach,“ hovorí Catherine Meadová, riaditeľka spoločnosti Lynher Dairies Cheese Company Ltd., ktorá vznikla zlúčením dvoch fariem. Tie chceli využiť príležitosť rastúceho dopytu po miestnom syre.

Hviezdna akadémia

Okrem ekonomickej expanzie univerzít a miestnej výrobnéj infraštruktúry sa rozširujú aj tri tradičné odvetvia v Cornwalle – rybolov, poľnohospodárstvo a cestovný ruch. S pomocou investícií z Cieľa 1 sa obnova sústredila na tri kľúčové oblasti: odklon od sezónneho charakteru činnosti, kvalitu a inováciu. „Napokon vždy ide o to isté,“ hovorí Will Ashworth, 32-ročný riaditeľ hotela Watergate Bay s ideálnou polohou na severnom pobreží Cornwallu, ktorý je rajom pre anglických surfistov.

Počas ekonomickej krízy v osemdesiatych rokoch rodinný hotel prežíval úpadok. Koncom deväťdesiatych rokov sa Will a jeho brat rozhodli otvoriť plážovú chatku v blízkosti hotela a začať činnosť „Akadémie extrémnych športov“ so zameraním na najnovšie vodné športy: surfovanie, surfovanie so šarkanom, windsurfing atď. Nápad zaznamenal okamžitý úspech. V rokoch 2003 – 2004 rodina Ashworthovcov investovala 250 000 EUR do modernizácie hotela, z toho 60 000 EUR pochádzalo z prostriedkov Cieľa 1. Cieľom bolo navyknuť návštevníkov na Akadémiu extrémnych športov. Mohli tak podnikáť počas celého roka. „Musíme posúvať hranice cestovného ruchu. Keď máte správny produkt, môžete pracovať celý rok a zamestnať ľudí – počet našich zamestnancov sa zvýšil z 15 na 80 – a tiež viac platíme,“ hovorí mladý manažér hotela.

Will je však najviac hrdý na otvorenie reštaurácie „Fifteen“ v rámci nadácie, ktorú založil slávny britský šéfkuchár Jamie Oliver. Reštaurácia je po Londýne a Amsterdame už treťou svojho druhu a bola otvorená 18. mája 2006 na pláži Watergate Bay. Cieľom reštaurácie Fifteen je integrovať znevýhodnených mladých ľudí tým, že ich vyučí za šéfkuchárov svetovej triedy. Integrovaný program trvá 16 mesiacov. Mladí ľudia najprv 4 mesiace navštevujú akadémiu, potom pracujú rok ako učni v jednej z reštaurácií nadácie. Po ukončení vzdelávania si väčšinou bez ťažkostí nachádzajú prácu, častokrát v prvotriednych reštauráciách.

Jamie Oliver navštívil Watergate Bay v roku 2005 a veľmi sa mu tu páčilo. Mal veľký záujem na otvorení reštaurácie Fifteen, pod podmienkou, že projekt by získal verejnú podporu. „Projekt bol pripravený v priebehu niekoľkých mesiacov,“ vysvetľuje Carleen Kelemenová, riaditeľka Cieľa 1 Partnerstvo. „Partnery sa stali SWRDA, Vládny úrad pre severozápadnú oblasť a agentúra Jobcentre Plus, ako aj niekoľko ďalších verejných a súkromných partnerov, ktorí sa nadchli vytvorením príležitosti pre mladých znevýhodnených ľudí z Cornwalle. Bola schválená pomoc Cieľa 1 v hodnote 828 000 EUR. Pro-

Mladí kuchárski učni so skvelou budúcnosťou.

jekt bol prijatý v auguste 2005 a reštaurácia otvorila v máji 2006.“ Podobne ako Akadémia extrémnych športov, i tento projekt slávil úspech: v období od mája do decembra 2006 reštaurácia Fifteen Cornwall, ktorá vytvorila 40 nových pracovných miest, servírovala 65 000 jedál. „Je to dobré pre mladých, pre miestny cestovný ruch, poľnohospodárstvo i rybolov: asi 80 % potravín využitých na prípravu jedál pochádza z Cornwallu,“ poznamenáva Will Ashworth.

Integrované služby pre partnerstvá

Partnerstvo Cieľa 1 pre Cornwall a ostrovy Scilly, ako aj Vládneho úradu pre oblasť juhozápadu a Krajskej rady pre Cornwall, ktorá je riadiacim orgánom programu, má jedinečnú štruktúru, ktorá podporuje a rozvíja miestne a regionálne partnerstvá a aktívne sa angažuje vo verejnom, súkromnom a dobrovoľnom sektore.

„Úrad pre Partnerstvo Cieľa 1“ je zjednocujúcim prvkom programu a medzi jeho funkcie patrí:

- Informačný portál pre propagáciu cieľov a úspechov programu (Prostriedky: internetovská stránka, bezplatná poradenská telefonická linka a informačný leták o nadchádzajúcich programoch Konvergencie).
- Komunikácia o prínosoch investícií z EÚ v rámci lokálnej ekonomickej obnovy pre verejnosť, médiá, poslancov, európskych poslancov, miestne samosprávy atď. (Prostriedky: posielanie tlačových správ, pravidelná aktualizácia informácií partnerom atď., internetová stránka, konferencie a udalosti).
- Odporúčanie potenciálnym žiadateľom využívať skúsenosti z projektov a delegované grantové fondy (Prostriedky: bezplatná poradenská telefonická linka, internetová stránka).
- Udržiavanie pokračujúceho dialógu so súkromným sektorom ohľadom ich potrieb v podmienkach ekonomickej obnovy (Prostriedky: príprava konferencií, akcií a pravidelný kontakt s pracovnou skupinou pre miestny súkromný sektor, ktorého úlohou je pomáhať súkromnému sektoru získať strategické investície z programu).
- Presadzovanie všeobecnej témy rovných príležitostí a životného prostredia (Prostriedky: bol ustanovený medzirezortný tím, ktorý bude pracovať so žiadateľmi).

Viac informácií možno získať na adrese:

www.objectiveone.com

„Zázračný recept na Fifteen Cornwall obsahuje tri súčasti: celebritu, podnikateľa a verejno-súkromné partnerstvo,“ poznamenáva Jacki Williamssová, riaditeľka ESF v zamestnaneckej agentúre Jobcentre Plus Devon & Cornwall. Pani Williamssová koordinovala nábor učňov pre reštauráciu Fifteen: „Z 250 kandidátov (všetci pochádzali z Cornwallu a boli vo veku od 16 do 24 rokov), bolo na pohovor vybraných

70, akadémia prijala 32 a na samotnom projekte sa zúčastnilo 20 ľudí.“ Pre Jacki je však Fifteen Cornwall iba vlajkovou loďou celej škály projektov zvyšovania zamestnanosti, ktoré boli spolufinancované v rámci Cieľa 1: 12 miliónov EUR zárodkového kapitálu v tejto oblasti umožnilo pomoc pre 12 000 ľudí, integráciu 4 500 ľudí na trhu práce a školenie pre viac ako 3 100 ľudí, ktorí hľadajú prácu.

Zákazníci si vychutnávajú haute cuisine vo Fifteen.

Investície Cieľa 1 poskytli regiónu Cornwall a ostrovom Scilly ďalší nástroj reštrukturalizácie, ktorým je širokopásmové pripojenie na internet. „Spolu s univerzitou je to určite jeden z hlavných impulzov regionálnej obnovy,“ hovorí Ranulf Scarbrough, výskumník, počítačový odborník a bývalý manažér verejno-súkromného partnerstva „Actnow Broadband Cornwall“, ktoré vzniklo v roku 2002 v spolupráci regionálnej rozvojovej agentúry, spoločnosti British Telecom plc, Krajskej rady Cornwallu a ďalšími organizáciami, s cieľom podporiť širokopásmové pripojenie. „Naším poslaním bolo pripojiť na ADSL polovicu regiónu a 3 300 podnikov. O štyri roky neskôr sme pokryli 99 % rozlohy regiónu a 8 900 podnikov – jeden z každých dvoch miestnych podnikov. Na začiatku roku 2007 sme mali viac ako 101 000 odberateľov, čo predstavuje mieru pokrytia 37,3 % a čo prevyšuje národný priemer 30,5 %. Cornwall je jedným z piatich regiónov v Spojenom kráľovstve s najviac rozšíreným používaním počítačov.“

Približne 22 miliónov EUR (z toho 9 miliónov pochádzalo z Cieľa 1) vyčlenených na širokopásmové pripojenie umožnilo vznik alebo konsolidáciu 3 500 pracovných miest a HDP regiónu Cornwall sa zvýšilo o 123 miliónov EUR ročne. „Širokopásmové pripojenie spolu s procesom školenia a inovácie tvorí štruktúru modernej ekonomiky,“ tvrdí Mark Yeoman, zástupca riaditeľa Partnerstva Cieľa 1. „Širokopásmový internet je cestou k znalostnej spoločnosti. Výrazne uľahčuje marketing našich produktov a našu otvorenosť voči svetu.“

Bill Brown, riaditeľ spoločnosti Research Instruments Ltd.

Rajská záhrada

Cornwall má najviac slnka na Britských ostrovoch a dlhý čas bol hlavným regiónom cestovného ruchu v Spojenom kráľovstve. S rozmachom lacnej leteckej dopravy sa však jeho postavenie ocitlo v ohrození. Obyvateľ Londýna sa jednoduchšie dostane do Malagy alebo na Faro ako do akéhokoľvek prímorského strediska v Cornwalle. Regiónu chýbala silná a nová turistická atrakcia, ktorá by dokázala čeliť tejto hrozbe. Táto situácia pretrvávala až do marca 2001, kedy sa začal realizovať „Rajský projekt“.

Autormi projektu Eden sú Tim Smit a Jonathan Ball, dvaja muži, ktorí sa vášnivo venujú záhradám. Eden je rozsiahly environmentálny komplex venovaný prírode a udržateľnému rozvoju. Projekt vznikol na obrovskom priestore, ktorý vznikol po nepoužívanom lome na hlinu na porcelán, a ktorý sa nachádza niekoľko kilometrov od Saint Austell. Vzniklo tu viacero veľkých kupol s plástovou štruktúrou, ktoré navrhol architekt Nicholas Grimshaw. Najväčšie skleníky na svete sú rozdelené do dvoch „biomov“, pričom v jednom je vytvorené vlhké, tropické podnebie a v druhom horúce, suché podnebie, podobné ako v Stredomorí. Horúca prírodná rezervácia pod strechou sa stala domovom viac ako 100 000 druhov rastlín z celého sveta. Eden je nielen hlavným turistickým centrom, ale aj veľmi cenným miestom na štúdium a experimenty: Botanický inštitút Eden udržiava úzke vzťahy s ďalšími strediskami špecialistov a realizuje výskum v oblasti udržateľného poľnohospodárstva.

Eden je jedným z hlavných projektov vo Veľkej Británii na oslavu tisícročia a získal značný príspevok zo štátneho rozpočtu prostredníctvom lotérie (84 miliónov EUR z celkovej investície 202 miliónov), ako aj z európskej podpory z Cieľa 5b (pre

krhké vidiecke oblasti v období od 1994 do 1999) a Cieľa 1 (24,85 milióna EUR). Investície Cieľa 1 sa využili prevažne na spolufinancovanie výstavby obrovského vzdelávacieho pavilónu pod názvom „Jadro“, ktorý bol otvorený v septembri 2005.

Projekt Eden zamestnáva 500 ľudí a od marca 2001 do októbra 2006 prilákal viac ako 8,2 milióna návštevníkov. „38 % z nich uviedlo, že prišli do Cornwallu kvôli Edenu,“ dodáva David Meneer, marketingový riaditeľ. „Sme tretím najnavštevovanejším miestom v Anglicku, hneď po London Eye a Tower of London. Tá istá ekonomická štúdia prakticky ukazuje, že podiel turistov, ktorých k návšteve Cornwallu inšpiroval Eden, sa v rokoch 2001 – 2006 premietol do finančnej injekcie pre hospodárstvo regiónu v objeme viac ako 1 miliardy EUR.“

Rast

V decembri 2006 Národný štatistický úrad oznámil, že Cornwall a Ostrovy Scilly dosiahli 6,7 % rast, čo je viac ako priemer vo Veľkej Británii (6 %) a nasleduje hneď za tromi najlepšie prosperujúcimi regiónmi v krajine - Gloucester, Wiltshire a North-Somerset (6,9 %).

„Cieľ 1 bol fantastickým impulzom pre ekonomiku tohto regiónu,“ poznamenáva Phil McVey, riaditeľ pre európske programy SWRDA. „Teraz musíme ďalej budovať na tomto úspechu a spolupracovať s Cieľom konvergenzie. Je to výnimočná príležitosť, ktorá sa už nenaskytne, pretože Cornwall teraz úspešne prekonáva hranice „menej rozvinutej“ kategórie.“

Riaditeľ spoločnosti Seafood Cornwall's, Nathan de Rosarieux, chytí makrely vo svojich vodách v St Ives bay.

ČESKÁ REPUBLIKA

Vedecký a technologický park v Plzni

Celkové náklady: EUR 8 700 000
Príspevok EÚ: EUR 5 300 000

„Pôvodná myšlienka vybudovania vedeckého a technologického parku bola začiatkom deväťdesiatych rokov odložená a znova oživená v rokoch 2002 – 2004, keď sa mesto rozhodlo podporiť pokrokovú technológiu a vytvoriť regionálnu výskumnú základňu pri Západočeskej univerzite v Plzni. Výstavba Plzenského vedeckého a technologického parku začala v roku 2004. Cieľom projektu je stimulovať výskum a vývoj na regionálnej úrovni a zvyšovať konkurencieschopnosť malých a stredných podnikov prostredníctvom podpory inovácie a komercializácie výsledkov výskumu. Park takisto poskytne pracovné príležitosti absolventom Západočeskej univerzity v Plzni a vytvorí potenciál na získanie projektov výskumu a vývoja z iných oblastí Českej republiky a zo zahraničia. Ukončenie výstavby sa predpokladá v druhej polovici roku 2007.“

Emil Chochole, *Predseda rady a riaditeľ, región Plzeň*
emil.chochole@vtpplzen.cz, www.vtpplzen.cz

MALTA

Komplex vápencového dedičstva

Celkové náklady: EUR 139 534
Príspevok EÚ: EUR 36 782

„Vápencové dedičstvo v Siggiewi je komplex na výučbu prostredníctvom zábavy venovaný najstaršiemu priemyslu na Malte – ťažbe miestneho kameňa. Komplex ponúka prechádzku históriou, od lomu cez skromné príbytky až po paláce princov. Vznikol v pôsobivom prostredí nepoužívaného lomu, a zaznamenal okamžitý úspech u miestnych i zahraničných návštevníkov. Už po štyroch rokoch prevádzky ho však bolo treba obnoviť a rozšíriť. V rámci projektu bola obnovená audiovizuálna prezentácia o komplexe, vybudovalo sa nové auditórium s pevne osadenými sedadlami, zabudovaným viacjazyčným boxom a pomocným vybavením. Vznikla internetová stránka a bolo vydaných 20 000 farebných brožúr.“

Manuel Baldacchino, *Vápencové dedičstvo*
info@limestoneheritage.com

ŠVÉDSKO

Fond rizikového kapitálu

Celkové náklady: EUR 10 670 000
Príspevok EÚ: EUR 2 445 000

„Vo Västra, ktorá je oblasťou Cieľa 2 vo Švédsku, existuje len obmedzená dostupnosť rizikového kapitálu a podniky len ťažko zvyšujú vlastný kapitál. Spoločnosť AB Vestra Partnerinvest vznikla preto, aby tento problém riešila. AB Vestra Partnerinvest čiastočne financuje EFRR a má tiež vlastný rizikový kapitálový fond v hodnote 5 780 000 EUR. Fond si vyberá partnerov, ktorí majú záujem spolupracovať (napríklad súkromní investori alebo spoločnosti s rizikovým kapitálom), s ktorými podpisuje zmluvy. Partneri potom identifikujú potenciálne investičné príležitosti v rámci oblasti Cieľa 2 a vypracujú hodnotenie zúčastnených spoločností. Ak partneri a Vestra Partnerinvest súhlasia s podporou spoločnosti, obe strany investujú rovnaké čiastky za tých istých podmienok. Výsledkom tejto iniciatívy je doterajšia investícia v regióne v celkovej výške 2,14 milióna EUR.“

Ingemar Jonsson, *Projektový manažér, AB Vestra Partnerinvest*,
ingemar.jonsson@vestrapartner.se

TALIANSKO

Marimed – Rybolov ako prostriedok rozvoja udržateľného cestovného ruchu

Celkové náklady: EUR 2 248 416
Príspevok EÚ: EUR 1 150 000

„Projekt Marimed – Rybolov ako prostriedok rozvoja udržateľného cestovného ruchu – experimentoval s inovatívnym modelom na podporu a rozvoj udržateľného cestovného ruchu v Stredozemných rybárskych spoločenstvách. Vznikla sieť verejných a súkromných subjektov (inštitúcie, miestne spoločnosti, vzdelávacie orgány, profesionálne združenia cestovného ruchu a rybolovu atď.). Talianski, francúzski a španielski partneri zdieľali a vytvorili spoločné stratégie rozvoja udržateľného cestovného ruchu, pričom rešpektovali prírodné a sociálno-kultúrne dedičstvo rôznych pobrežných miest Stredozemia. Miestne pobrežné tradície vytvorili nové úlohy pre rybárov ako „podporovateľov a učiteľov pobrežnej kultúry“, čím im poskytli nové ekonomické príležitosti a možnosť profesionálneho rozvoja. Vyhodnotili sa aj niektoré nové inovatívne produkty cestovného ruchu, ktoré podporujú nové pobrežné aktivity a vďaka podpore rybolovu a iných pobrežných aktivít, ako aj miestnych kulinárskych tradícií, sa posilnila pobrežná identita miestnych spoločenstiev. Projekt Marimed prispel aj k podpore informovanosti medzi miestnym obyvateľstvom o význame zachovania ich environmentálneho dedičstva.“

Maura Mingoziiová, *Vedúca projektu, Región Emilia-Romagna*
Mumingozi@regione.emilia-romagna.it

Murcia (Španielsko)

„Súťaž o úlohe európskych fondov v Murciai“

Inmaculada García Martínezová, Poradca pre ekonomické záležitosti, Región Murcia

V období od roku 2000 do roku 2006 Murcia zaznamenala najväčší ekonomický rast zo všetkých španielskych regiónov. Rýchly rast zapríčinili najmä štrukturálne fondy prostredníctvom rôznych projektov implementovaných v rámci Regionálneho operačného programu (ROP).

Ako riadiaci orgán ROP sme priradili vysokú prioritu nariadeniu Spoločenstiev o zverejňovaní a poskytovaní informácií o programoch štrukturálnych fondov. Vytvorili sme najmä plán na zvýšenie informovanosti medzi obyvateľmi regiónu o aktivitách Európskej únie, s cieľom priblížiť verejnosti význam európskych fondov ako zdroja investícií a zdôrazniť skutočnosť, že väčšina infraštruktúry, ktorá zabezpečuje každodenné aktivity v regióne – napríklad školy, kde naše deti študujú – spolufinancujú štrukturálne fondy.

Spolu s Ministerstvom financií a ekonomických záležitostí a Ministerstvom pre vzdelávanie a kultúru sme sa rozhodli zorganizovať súťaž pre žiakov vo veku 13 – 14 rokov.

Najprv sme prispôbili spoločenskú hru „*Crecemos con Europa*“ (Rastieme s Európou) tak, že sme do nej zahrnuli otázky o úlohe štrukturálnych fondov v regióne Murcia. Ďalším krokom bolo získať vysokú

účasť študentov, učiteľov a škôl. Z tohto dôvodu sme začali reklamnú kampaň v novinách a v televízii. To nám pomohlo získať záujem 3 000 žiakov z 80 rôznych vzdelávacích inštitúcií.

Súťaž bola zorganizovaná v troch kolách: prvé kolo sa konalo v rámci jednotlivých škôl s jedným víťazným tímom z každej školy; druhé kolo sa konalo na okresnej úrovni s celkovo deviatimi tímami, ktoré postúpili do tretieho kola; v treťom kole, vo „veľkom finále“, ktoré sa vysielalo v regionálnej televízii, súťažili tri z deviatich tímov.

Dôležitým faktorom úspechu súťaže bolo zapojiť učiteľov. Veľký význam mala aj kvalita cien pre súťažiacich a ich učiteľov. V každom kole súťaže sa hodnota cien zvyšovala. (1. stolné hry; 2. elektronické diáre a video konzoly a 3. mobilné telefóny a horské bicykle), pričom víťazný tím vyhral výlet do Bruselu a návštevu európskych inštitúcií.

Súťaž a najmä ceny umožnila pomoc sponzorov, pričom najvýraznejšie sa podieľala regionálna sporiteľňa, ktorej zástupcovia boli presvedčení o význame informovanosti o aktivitách podporovaných z európskych fondov.

Vďaka výraznému úspechu prvej akcie, ktorá sa konala v školskom roku 2005 – 2006, môžeme teraz organizovať druhý ročník súťaže.

Koncept by sa mohol jednoducho preniesť aj do iných členských štátov. Pravidlá hry a postupov organizovania súťaže sú okamžite prenosné a jednoducho prispôsobiteľné. Význam zaujímavých cien netreba zveličovať, aby sa súťažiaci motivovali a aby sa podporilo získavanie vedomostí o Európe a európskych fondoch.

Viac informácií možno nájsť na adrese:

consejera-hac@carm.es
(www.carm.es/ceh)

Fakty o kohéznej politike na obdobie 2007 – 2013

Fakty o kohéznej politike na obdobie 2007 – 2013 v každom z 27 členských štátov sú k dispozícii online prostredníctvom interaktívnej mapy kliknutím na krajinu vášho výberu. Fakty obsahujú mapu EÚ s prehľadom kohéznej politiky na obdobie 2007 – 2013 a špecifickými informáciami o vhodných regiónoch členských štátov a prideľovaní financií. K dispozícii je aj porovnanie s programovým obdobím 2000 – 2006.

http://ec.europa.eu/regional_policy/atlas2007/fiche_index_en.htm

